

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 138 A

Rok XIV

WARSZAWA

SOBOTA

13 MAJA

1939 R.

Cena 10 Gr.

W

„DZIS SAMYM WALCZYĆ
NIE MOŻNA ZAPALEM.
MYŚL PRZEKUJ W SŁOWO.
A SŁOWO ZRÓB CIAŁEM”

Maria Konopnicka:

„Do młodej braci”

Dardanele otwarte dla Anglii

Układ angielsko-turecki zawarty

Za 10 dni pakt anglo-sowiecki

LONDYN, 12. 5. Z tutejszych kół politycznych donoszą, że wczoraj została podpisana w Ankarze umowa o wzajemnej pomocy angielsko-tureckiej. Prawdo-

go zakończenia rozmów angielsko-tureckich, dowództwa floty Anglii i Francji opracowały już plan ewentualnej wspólnej ofensywy na wypadek zagrożenia Rumunii lub wojny Turcji z państwem napastniczym. Plan ten przewidywał już wolny przejazd okrętów Francji i Anglii przez Dardanele.

Bezpośrednio po podpisaniu obu traktatów w Ankarze, misje wojskowe francuska i angielska wyjadą do Turcji, aby ostatecznie uzgodnić plan współdziałania wojsk Turcji i mocarstw zachodnich na wypadek wojny.

Prasa angielska podkreśla ogromne znaczenie strategiczne otwarcia Dardaneli dla floty angielskiej. Równocześnie stwierdza, że zakończenie układów z Turcją umożliwi Anglii całkowite poświęcenie się rokowaniom z Sowietami.

Co do rozmów sowieckich z An-

nu. Na ostatniej konferencji omawiano sytuację wynikłą z odroczenia sesji Ligi Narodów do 22 maja. Z kół Foreign Office informują, że dyplomacja angielska przyjęła fakt odsunięcia rozmów w Genewie, jako bardzo pomyślny dla dalszego toku układów angielsko-sowieckich.

Mianowicie Anglicy spodziewają się, że w najbliższych dniach Patiomkin otrzyma nominację na

komisarza spraw zagranicznych i zastąpi obecnego komisarza Molotowa, który był mianowany jedynie na czas przejściowy w okresie, gdy zastępca komisarza Patiomkin, bawił w Turcji.

Wykorzystując czas uzyskany z odroczenia sesji Ligi Narodów, dyplomacja angielska będzie dążyć do ostatecznego uzgodnienia stanowiska Anglii i Sowietów tak, aby już 22 maja mogła na-

stać definitywne podpisanie paktu. Spodziewają się, że kom. Patiomkin otrzyma odpowiednie instrukcje, które umożliwią mu energiczniejsze prowadzenie układów z Anglią. Ostatni przebieg rozmów anglo-sowieckich pozwala mieć nadzieję, że do dnia 22 maja stanowiska zostaną ostatecznie uzgodnione i w Genewie nastąpi podpisanie układu Anglii z Z. S. R. R.

Gen. Weygand ambasadorem w Warszawie?

PARYŻ, 12. 5. W kółach zbliżonych do francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych, rozszalał się pogłoski, iż wkrótce zostanie odwołany z Warszawy amb. Noel, który ma otrzymać stanowisko sekretarza generalnego francuskiego MSZ. Na miejsce ustępującego ambasadora przybyłby gen. Weygand.

Jakkolwiek pogłoski te nie znajdują oficjalnego potwierdzenia, uważane są jednak przez kółła młodej braci za całkowicie prawdopodobne.

Lord Halifax

podobnie w ciągu najbliższych dni premier Chamberlain złoży o tym deklarację w Izbie Gmin.

Według doniesień prasy angielskiej, układ określa, że Turcja i Wielka Brytania obowiązują się do udzielenia wzajemnej pomocy, w razie agresji na Morzu Śródziemnym i Bałkanach. Ponadto układ turecko-angielski przewiduje wolny przejazd przez Dardanele na wody Morza Czarnego dla okrętów Wielkiej Brytanii, o ile udawałaby się do Rumunii celem wykonania gwarancji udzielonych przez Wielką Brytanię Rumunii.

Równocześnie w kółach zbliżonych do Foreign Office twierdzą, że Francja w najbliższych dniach podpisze identyczny układ z Turcją, który umożliwi jej na wypadek agresji na Bałkanach współdziałanie z flotą angielską.

W przewidywaniu pozytywno-

Amb. Majski

go, w czwartek odbyła się długa konferencja amb. Majskiego z lordem Halifaxem. Była to już czwarta rozmowa od czasu przyjazdu amb. Majskiego do Londynu.

W kółach politycznych wciąż wywołuje dyskusję sprawa ustąpienia sowieckiego komisarza spraw zagranicznych Litwinowa. Z najrozsądniejszych interpretacji tego faktu najbardziej przekonującą jest następująca.

W interesie państwa sowieckiego, w którym wpływy żydostwa międzynarodowego są wciąż bardzo silne, leży jak najszybszy wybuch wojny europejskiej. Rosja Sowiecka liczy bowiem na to, że z ogólnej wojny europejskiej, nawet gdyby w niej brała udział, wyjdzie najbardziej obronną ręką z wszystkich państw europejskich.

W tych warunkach po nowej wielkiej wojnie mogłaby Rosja Sowiecka odegrać rolę taką, jaką w wojnie w 1914-18 odegrały Stany Zjednoczone. Obok tego zaś uciążliwa i długotrwała wojna doprowadzić musi do rewolucji w państwach zwycięskich. Na to samo liczy żydostwo światowe, które przez wojnę światową chce dojść do światowej rewolucji, do światowego państwa, a w ten sposób raz na zawsze zniszczyć zmory organizujących się ruchów narodowych.

Polityka zagraniczna Rosji Sowieckiej, która wobec uwikłania się Japonii w sprawę chińską ma wolną rękę w Europie, jest doprowadzeniem do wojny europejskiej. Wojna europejska wybuchnie tylko w tych warunkach, o ile obie strony będą miały przekonanie o tym, że siły przeciwnika są mniej więcej równe. Nikt bowiem nie będzie chciał doprowadzić do wojny beznadziejnej. A gdyby nawet w tych warunkach wojna wybuchła, byłaby to wojna krótkotrwała, a przecież Sowietom i międzynarodowemu żydostwu chodzi o wojnę długotrwałą.

Po zajęciu Czech i Moraw przez Niemcy przewaga w Europie była całkowicie po stronie mocarstw osi. W międzyczasie jednak mocna postawa Polski, porozumienie polsko-angielskie, niepowodzenie państw osi na Bałkanach do-

Po ustąpieniu Litwinowa

Rosja Sowiecka chce wojny

w której nie brałaby udziału

W tych warunkach Rosja Sowiecka musiała pozornie zmienić swą politykę zagraniczną. Zamiast jaskrawych akcji antynie-

mieckich, musiała przyjąć pozycję wycofującą, chcąc wpoić przekonanie w Rzeszę, że Rosja Sowiecka nie chce się wtrącać do spraw europejskich, chcąc w ten sposób zachęcić III Rzeszę do wojny.

Ustąpienie Litwinowa, zaangażowanie w reakcję antyniecką mu wzbudzić przekonanie, że w sowieckiej polityce zagranicznej zaszła istotna zmiana. Tymczasem polityka ta, będąca w znacznym stopniu wyrazem polityki międzynarodowego żydostwa

jest wciąż ta sama, gdyż bez przerwy zmierza do wywołania wojny w Europie, a tylko posunięcia taktyczne stwarzające niekiedy pozory zmiany tej polityki są inne, wciąż dostosowane do aktualnej sytuacji międzynarodowej.

Stosunki polsko-sowieckie mogą ułożyć się jaknapoprawniej, byłoby jednak zupełnym złudzeniem, i to w dodatku szkodliwym liczyć na pogłębienie tych stosunków.

S. S. terroryzuje Gdańsk

Tajny plan hitlerowski

grabieży w drodze „plebiscytu”

BERLIN, 12. 5. (tel. wł. ABC). Udało się nam wydość ze źródeł partyjnych, po przez jednego z wybitnych członków S. A. wiadomości o danych niemieckich w sprawie Gdańska. Mianowicie hitlerowcy postanowili przygotować o czym zresztą już donosiliśmy, przeprowadzenie „plebiscytu” w Gdańsku, w możliwie jak najbliższym czasie, a w każdym razie przed 28 maja. Do tego dnia ma być prowadzona specjalna propaganda na terenie Wolnego Miasta przez wysłane do Gdańska oddziały S. A. i S. S. oraz grupy agentów „Gestapo”.

Do Gdańska zostało wysłane już do tej pory około 30 tysięcy Niemców z Rzeszy. W większości są to członkowie oddziałów szturmowych, którzy mają dwa zadania: z jednej strony przez okres najbliższych 10 dni mają sterować „plebiscytem” tak, aby nie śmieli w oznaczonym dniu występować w jakikolwiek sposób przeciw planom narodowo-socjalistycznym. Z drugiej strony mają podnieść na duchu zwolenników przyłączenia do Niemiec, które ostatnio po niepowodzeniach niemieckich są bardzo zdeprimowani.

Akcja ma się rozpocząć od poniedziałku 15-go maja wielkim marszem sztafet szturmowych przez ulice Gdańska. Marsz sztafet zakończy się defiladą przed Wysoką Bramą.

W przeciągu tygodnia, do dnia 21 maja, mają się odbywać bezustanne demonstracje hitlerowskie, przewidziane jest szereg wieców na wolnym powietrzu i manifestacje za przyłączeniem Gdańska

do Niemiec.

W niedzielę 21 bm. zostanie rzucony już wyrażnie projekt plebiscytu, jako „żądanie ludności Gdańska”. Ma to być zrobione pod pozorem rezolucji w wielkim wiecu w Gdańsku. Ostatni wreszcie tydzień przed plebiscytem byłby już wyrażnie poświęcony akcji na

rzecz głosowania za przynależnością do Niemiec.

Jednak nawet kół partyjne niemieckie odnoszą się z pesymizmem do tego planu, gdyż nie przypuszczają ani na chwilę, żeby Polska dopuściła do plebiscytu w Gdańsku, który jest podległy Polsce.

Nabożeństwa w rocznicę zgonu

Marszałka J. Piłsudskiego

Dnia 12 bm., jako w czwartą rocznicę zgonu ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, w kaplicy w Belwederze o godz. 9-ej rano odprawili Mszę św. J. E. Ks. Biskup polowy Józef Gawlina. Na Mszy św. byli obecni: p. marszałkowi Piłsudski z córkami, P. Prezydent R. P., P. Marszałek Śmigły-Rydz, rząd, generalicja i przedstawiciele organizacji społecznych.

Po skończonym nabożeństwie przy symbolicznym katafalku odbył się kondukt i modły żałobne.

kalne nabożeństwo żałobne, celebrowane w asyście licznych duchowieństwa przez J. E. Ks. Arcybiskupa St. Gallia. Na nabożeństwo przybył P. Prezydent R. P., prof. I. Mościcki, Marszałek Śmigły-Rydz, rząd, generalicja i przedstawiciele organizacji społecznych.

Po skończonym nabożeństwie przy symbolicznym katafalku odbył się kondukt i modły żałobne.

Przygotowania do „parady zwycięstwa”

Olbrzymia defilada w Madrycie

MADRYT, 12. 5. Przygotowania do wielkiej „parady zwycięstwa”, mającej się odbyć w stolicy Hiszpanii w dniach 19 i 20 maja, są w pełnym toku. Punktem szczytowym uroczystości będzie defilada przed gen.

Francisco, w której weźmie udział około 250.000 uczestników hiszpańskich, wojny domowej wszystkich formacji. W całej Hiszpanii rozlegną się w chwili defilady dźwięki dżwonów, zaś tysiące gołębi pocztowych roznieśli po całym kraju wiadomość o „paradzie zwycięstwa”. We wszystkich miastach hiszpańskich odbędą się w tym dniu wielkie uroczystości, połączone z przedstawianiami galeonami w teatrach, zabawami ludowymi, festynami i t. p.

Deklaracja premiera Chamberlaina

o współdziałaniu Turcji i Anglii

LONDYN, 12. 5. Premier Chamberlain złożył dziś w Izbie Gmin zapowiedziane oświadczenie o przebiegu rokowań angielsko-tureckich.

Rząd Jego Królewskiej Mości oraz rząd turecki odbyły bliskie konsultacje oraz dyskusje, które trwały nadal i które wykazały trwały i zdecydowany pogląd. Oba państwa zawarły definitywną długoterminową umowę na zasadzie wzajemności oraz w interesie swego bezpieczeństwa narodowego.

Ciepłej

Przewidywany przebieg pogody w dn. 13 bm.

Pogoda o zachmurzeniu dużym. W znacznej części kraju przeważnie całkowitym, na południu miejscami deszcze. Nieco ciepłej, słabe wiatry wschodnie.

Dziś na str. 3-iej

korespondencja
własna z Genewy

Nacisk
Trzeciej Rzeszy
na Szwajcarię

SIM — Dziś godz 20
KOŁEŻE ADOLFOWI
— SZPAKOWSKI
wieczór satyry, humoru, piosenki